

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2010

Μαζί στην ειδική τιμή των €9,90. Από αύριο στα περίπτερα

BBC English Plus
Η γλώσσα του κόσμου, εύκολα!

Απώλειες 1,30% για το Χ.Α. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 1.936,43 μονάδες. Ισχυρές πιέσεις σε Alpha Bank (-5,15%), Τράπεζα Πειραιώς (-3,25%), Εθνική Τράπεζα (-2,99%) και Eurobank (-2,72%), καλύτερη Εικόνα της Coca Cola (+3,52%).
Σελ. 32

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΩΝ 21/4/10	Dow Jones*	Nasdaq*	Nikkei 225	FTSE 100	Dax	CAC 40
Κλείσιμο	11.108,45	2.500,06	11.090,05	5.723,43	6.230,38	3.977,67
Μεταβολή	-0,08%	-0,01%	1,74%	-1,04%	-0,54%	-1,22%

*Πριν το κλείσιμο

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

	21.4.10	ΜΕΤΑΒ.	% ΑΠΟ
ΕΥΡΩ/ΔΟΛΑΡΙΟ	1,3403	-0,26	-6,42
ΔΟΛΑΡΙΟ/ΓΙΕΝ	93,34	0,12	0,37
ΕΥΡΩ/ΓΙΕΝ	125,11	-0,17	-6,12
ΔΟΛ./ΕΛΒ. ΦΡΑΓΚΟ	1,0694	0,10	3,4
ΣΤΕΡΛΙΝΑ/ΔΟΛΑΡΙΟ	1,5404	0,16	-4,7
ΕΥΡΩ/ΕΛΒ. ΦΡΑΓΚΟ	1,4335	-0,15	-3,21
ΕΥΡΩ/ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,8700	-0,40	-1,76

ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Ακριβότερα τα οικοδομικά υλικά παρά τη «βουτιά» του κλάδου κατά 22,4%

Κατακόρυφη μείωση 22,4% σημείωσε η οικοδομική δραστηριότητα κατά το διάστημα Φεβρουαρίου 2009 - Ιανουαρίου 2010, με βάση τον όγκο. Όμως, το κόστος υλικών αυξήθηκε. Κύριος λόγος για την αύξηση κατά 2,7% του γενικού δείκτη τιμών υλικών κατασκευής νέων κατοικιών κατά τον Μάρτιο συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2009 είναι το υψηλότερο κόστος του πετρελαίου. Πάντως, τα τελευταία στοιχεία του Ιανουαρίου για την οικοδομή είναι ενθαρρυντικά. Η ιδιωτική δραστηριότητα κατέγραψε άνοδο της τάξεως του 12,9% με βάση τον αριθμό των αδειών. Εν τω μεταξύ, το πολυαναμενόμενο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον» εκτιμάται ότι θα τονώσει την οικοδομική δραστηριότητα. **Σελ. 22**

Εως 50% η πτώση κερδών στις τράπεζες το α' τρίμηνο

Μείωση που θα φτάσει ακόμα και το 50% σε σχέση με τις επιδόσεις του δ' τριμήνου του 2009 θα σημειώσουν τα κέρδη των τραπεζών το πρώτο τρίμηνο του 2010, εκτιμούν στελέχη των τραπεζών. Οι συνθήκες για τις τράπεζες είναι εξαιρετικά δύσκολες. Πέραν της σημαντικής αύξησης του κόστους χρηματοδότησης, λόγω των αυξημένων επιτοκίων που προσφέρουν για την προσέλκυση καταθέσεων, δεύτερη μεγάλη εστία πίεσης για τον κλάδο ήταν η στασιμότητα των εργασιών. Ωστόσο, η μεγάλη ανησυχία των επιτελών των τραπεζών είναι η συνεχόμενη αστάθεια στην οικονομία και οι σοβαρές επιπτώσεις στη ρευστότητα. **Σελ. 25**

• Πρόστιμα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε πρόστιμο συνολικού ύψους 1.060.000 ευρώ στις εταιρείες «Ασπίς Κάλιτα Α. Ε. Συμμετοχών» και «Ασπίς Ομίλος Εταιρειών Α. Ε.», καθώς και στα μέλη των διοικητικών τους συμβουλίων για μη παροχή στοιχείων. **Σελ. 25**

• Αρτοβιομηχανίες. Σημαντικές απώλειες μετράει ο κλάδος της αρτοβιομηχανίας, καθώς στους περιορισμούς που έχει θέσει ο νόμος 3536/2007 για το λεγόμενο bake-off προστέθηκαν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Το α' τρίμηνο του 2010 οι πωλήσεις του κλάδου υποχώρησαν μεσοσταθμικά κατά 10% - 15% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2009. Το υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προωθεί τροποποιήσεις στον υφιστάμενο νόμο, οι οποίες όμως κρίνονται μη ικανοποιητικές από τον κλάδο. **Σελ. 24**

• Αυτοκινητοβιομηχανίες. Στη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων, την Κίνα, εναποθέτουν τις ελπίδες τους οι μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες, παρουσιάζοντας τα νέα μοντέλα τους στη Διεθνή Έκθεση Αυτοκινήτου της Σαγκάης. Την ίδια στιγμή, ζημιές 197 εκατ. δολαρίων ανακοίνωσε χθες η Chrysler για το πρώτο τρίμηνο του έτους. **Σελ. 31**

• JPMorgan - Wells Fargo. Τα καθαρά κέρδη μιας από τις τρεις ισχυρότερες τράπεζες στη Γουόλ Στριτ διαμορφώθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2010 στα 1,4 δισ. δολάρια έναντι ζημιών 578 εκατ. δολαρίων πέρυσι. Αντίθετα, οι κέρδη της Wells Fargo, που είναι η ισχυρότερη τράπεζα στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης, μειώθηκαν κατά 5%. **Σελ. 27**

• Visa. Ενάντι 2 δισ. δολ. η Visa εξαγόρασε την εταιρεία ηλεκτρονικών πληρωμών και λύσεων ασφαλείας CyberSource ώστε να βελτιώσει την ασφάλεια αλλά και τις υπηρεσίες συναλλαγών που προσφέρει μέσω Internet. Οι ηλεκτρονικές πληρωμές υπολογίζεται ότι θα αντιστοιχούν έως το 2013 στο 63% του συνόλου των συναλλαγών των Αμερικανών καταναλωτών. **Σελ. 27**

LINKS
www.kathimerini.gr/links

• Αχιλλεύς πέτρας των τηλεπικοινωνιακών εταιρειών να υποβρύχια καλώδια
• Γερμανία: Οι άνδρες κυριαρχούν στη βιομηχανία της πληροφορικής

«Απελευθέρωση» φορτηγών και κρουαζιέρας

Καταργούνται οι περιορισμοί στη χορήγηση αδειών και στα κόμιστρα - Άρση του καμποτάζ

Υπό την πίεση του ΔΝΤ και της Ε. Ε. που πιέζουν για επιτάχυνση των διαρθρωτικών αλλαγών, η κυβέρνηση προχωρεί στην πλήρη απελευθέρωση των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, καθώς και στην άρση του καμποτάζ στην κρουαζιέρα. Σύμφωνα με το σχέδιο νόμου που παρουσιάστηκε χθες από την ηγεσία

του υπουργείου Υποδομών θα χορηγούνται νέες άδειες φορτηγών και βυτιοφόρων χωρίς αριθμητικό περιορισμό, το κόμιστρο απελευθερώνεται πλήρως (έως σήμερα ορίζεται από την πολιτεία) με μοναδική εξαίρεση τα βυτιοφόρα μεταφορές υγρών καυσίμων, ενώ ο κλάδος πρόκειται να οργανωθεί σε μεταφορικές

εταιρείες. Παράλληλα, εξομοιώνεται η έννοια του διεθνούς και του εθνικού μεταφορέα, έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούν και οι δύο κατηγορίες μεταφορές σε εγχώριο και διεθνές έδαφος. Στο σχέδιο δεν λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τους παλαιούς αδειούχους ΦΔΧ, καθώς η αξία της άδειας θα αποτιμάται με βά-

ση την κατηγορία και το μεικτό βάρος του οχήματος. Εν τω μεταξύ, ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου ανακοίνωσε την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει στην άρση του καμποτάζ για τα κρουαζιερόπλοια με ξένη σημαία (εκτός Ε. Ε.) μετά το πέρας της σχετικής διαβούλευσης στο τέλος Μαΐου. **Σελ. 23**

Τα κρουαζιερόπλοια προτιμούν την Τουρκία

Η δρομολογούμενη άρση του καμποτάζ δεν λύνει όλα τα προβλήματα τον κλάδο της κρουαζιέρας. Υστερα από οκτώ χρόνια, το κρουαζιερόπλοιο Aida αποφάσισε να εξαιρέσει από τους προορισμούς της το λιμάνι του Ηρακλείου, αντικαθιστώντας το με εκείνο της Ατάλειας στην Τουρκία. Αιτία, οι καλύτερες υποδομές που διαθέτει η πόλη της γειτονικής χώρας. Το πλήγμα για την τουριστική κίνηση της Μεγαλονήσου εκτιμάται ότι θα είναι μεγάλο, καθώς το κρουαζιερόπλοιο μετέφερε στην Κρήτη κάθε χρόνο 50.000 τουρίστες. **Σελ. 23**

Ανάκαμψη παντού εκτός της Ελλάδας

Το ΔΝΤ προβλέπει ανάπτυξη σε Κίνα, ΗΠΑ, Ε.Ε. και ύφεση στη χώρα μας

Με την αισιόδοξη διαπίστωση πως η παγκόσμια οικονομία ανακάμπτει ταχύτερα από όσο προέβλεπε αρχικά, το ΔΝΤ αναβαθμίζει τις εκτιμήσεις του για ανάπτυξη και προεξοφλεί για φέτος ανάπτυξη 4,2% μετά τη συρρίκνωση του 0,6% που σημειώθηκε το 2009. Προεξοφλεί, ωστόσο, μεγάλες αποκλίσεις με την αμερικανική οικονομία να προηγείται της Ευρώπης και της Ιαπωνίας, καθώς θα σημειώνει ανάπτυξη 3,1% αλλά να υπολείπεται της Κίνας για την οποία προβλέπει και πάλι τον ραγδαίο ρυθμό ανάπτυξης του 10%. Προειδοποιεί, πάντως, πως θα γίνει αι-

σθητή η ανάκληση των μέτρων τόνωσης της οικονομίας, ενώ για την Ευρωζώνη προβλέπει ανάπτυξη μόλις 1%. Το ΔΝΤ αποδίδει την καθυστέρηση στην ανάκαμψη των ευρωπαϊκών χωρών στην αβεβαιότητα που απορρέει από την κρίση χρέους της Ελλάδας για την οποία προβλέπει συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 2% φέτος και κατά 1,1% το 2011. Όσον αφορά την ισοτιμία του κινεζικού γουάν, το ΔΝΤ τάχθηκε υπέρ της ανατίμησης του χαρακτηρισίζοντας το κινεζικό νόμισμα «σημαντικά υποτιμημένο». **Σελ. 27**

Επισπεύδονται οι αποφάσεις για το σχέδιο διάσωσης

Εως τις 15 Μαΐου θα έχουν ολοκληρωθεί οι διαβουλεύσεις που άρχισαν χθες με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Κομισιόν και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τη βοήθεια που θα χορηγήσουν στην Ελλάδα και τα μέτρα που θα πρέπει να λάβει λάβει η χώρα μας.

Ωστόσο, οι αγορές πιέζουν για άμεση προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης, καθώς εντείνονται τα προβλήματα ρευστότητας στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα. Ο υπουργός Οικονομικών, Γ. Παπακωνσταντίνου, δήλωσε ότι η οποία απόφαση θα ληφθεί σύντομα, ενώ άφησε για μία ακόμη φορά ανοικτό το ενδεχόμενο ενεργοποίησης του μηχανισμού πριν από την υπογραφή της συμφωνίας, το κείμενο της οποίας άρχισε να διαμορφώνεται ήδη.

Το ΔΝΤ και οι Ευρωπαίοι ζητούν περισσότερα διαρθρωτικά μέτρα από φέτος και επιπλέον δημοσιονομικά μέτρα για το 2011 και το 2012. Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων έχουν πέσει η μείωση των μισθών στον ιδιωτικό τομέα και οι απολύσεις στο Δημόσιο. Όπως, άλλωστε, επισήμανε ο κ. Παπακωνσταντίνου, το Σύμφωνο επιτρέπει κατάργηση θέσεων στο Δημόσιο. **Σελ. 22**

Στο στόχαστρο των αγορών η Πορτογαλία

Την Πορτογαλία και δευτερευόντως την Ισπανία φαίνεται ότι στοχοποιούν πλέον οι αγορές, ως τις πλέον επισφαλείς χώρες της Ευρωζώνης μετά την Ελλάδα. Τα ασφαλιστικά κινδύνου έναντι πτώχευσης της Πορτογαλίας, τα credit default swaps, εκτινάχθηκαν χθες κατά 18 μονάδες βάσης στις 219, ενώ της Ισπανίας, σημείωσαν άνοδο έξι μονάδων βάσης στις 151,2 μ.β. Άνοδο σημείωσε, άλλωστε, το κόστος του δανεισμού για την Πορτογαλία, καθώς το επιτόκιο στα 10ετή ομολόγα της έφθασε στο 4,692% από το 4,686% στο οποίο ανερχόταν μία ημέρα νωρίτερα. Το ΔΝΤ προειδοποίησε χθες για τον κίνδυνο μετάδοσης του ελληνικού ιού και σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης. **Σελ. 22**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Στην ομάδα του ευρώ ή στο κλαμπ του Παρισιού;

Ξαφνικά αντιληφθήκαμε ότι ο δανεισμός από την Ε. Ε. δεν είναι δωρεάν, ότι έχει κόστος και μάλιστα υψηλό. Ότι οι δανειστές μας, εν προκειμένω τα κράτη της Ευρωζώνης, για να μας δανειστούν, θέλουν ένα κέρνος διόλου ευκαταφρόνητο, ακόμη και αν είναι χαμηλότερο από αυτό που ζητούσαν οι αγορές. Αργάσαμε να συνειδητοποιήσουμε ότι τίποτα δεν είναι δωρεάν, πολλά δε μάλλον το κρήμα, ακόμη κι όταν είναι ευρωπαϊκό. Κατά τον ίδιο τρόπο δεν είχαμε αντιληφθεί τα προηγούμενα χρόνια, ότι δεν ήταν δωρεάν ούτε οι κοινοτικές επιδοτήσεις ούτε η νομισματικά σταθερότητα και τα χαμηλά επιτόκια της Ευρωζώνης; Το «αντίτιμο» ήταν η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης, η αναμόρφωση του εκπαιδευτικού συστήματος και πολλά άλλα, που τα αγνοήσαμε, που δεν ετέθησαν ποτέ ως στρατηγικοί στόχοι και ως συλλογικές προκλήσεις.

Θεωρούσαμε ότι παίρνουμε δωρεάν χρήμα από τα κοινοτικά ταμεία, αλλά στην πραγματικότητα οι Ευρωπαίοι μας «δάνειζαν» για να αγοράσουμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους. Σταδιακά, ενώ αυτοί συνέχιζαν να παράγουν περισσότερο και να μας επιδοτούν λιγότερο (γιατί εν τω μεταξύ είχαν αρχίσει να ανοίγουν κι

Διέξοδος υπάρχει, αρκεί να κάνουμε από μόνοι μας αυτά που θα μας επιβάλλουν έτσι κι αλλιώς οι αγορές και οι άλλοι δανειστές μας, αυτά που έπρεπε να κάνουμε στα χρόνια της επίπλαστης ευμάρειας.

άλλες, μεγαλύτερες και πιο δυναμικές αγορές όπως η Αν. Ευρώπη, η Κίνα κ.λπ.), εμείς καταναλώναμε ολοένα περισσότερα και χρειαζόμασταν ακόμη περισσότερα δανεικά, τα οποία μέχρι πριν από λίγο καιρό τα βρίσκαμε φθηνά από τις αγορές. Το χάσμα μεταξύ της Ελλάδας και της Ευρωζώνης διευρυνόταν, αποτυπώνονταν σε όλους τους δείκτες και σε αυτούς που δεν μας προβλημάτισαν ποτέ, επειδή δεν βρίσκονταν πολύ ψηλά στο αξιωματικό μας σύστημα, όπως οι χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις των Ελλήνων μαθητών, αλλά και σε εκείνους που εσχάτως ανακαλύψαμε, όπως το δημόσιο χρέος και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών

συναλλαγών. Εως το 2000 συγκλίναμε, στη συνέχεια αποκλίναμε της Ευρωζώνης. Από το 2004 και μετά με ακόμη ταχύτερο ρυθμό. Η παρουσία των στελεχών του ΔΝΤ στην Αθήνα το αποδεικνύει. Δεν είμαστε πλέον ούτε στον Βορρά ούτε στον Νότο της Ευρώπης. Δεν είμαστε ούτε στην πρώτη ούτε στη δεύτερη ταχύτητα της Ευρωζώνης. Είμαστε, προς το παρόν, μια ειδική κατηγορία εντός της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Η μία εναλλακτική είναι να επιστρέψουμε σε αυτό που μέχρι πρόσφατα θεωρούσαμε ως τον φυσικό μας χώρο, την οικονομική και νομισματική ένωση. Σε αυτό που σε τελευταία ανάλυση αποτέλεσε την τελευταία στρατηγική επιλογή της χώρας. Δυνατότητα υπάρχει, αρκεί να κάνουμε από μόνοι μας αυτά που θα μας επιβάλλουν έτσι κι αλλιώς οι αγορές και οι άλλοι δανειστές μας (ΔΝΤ και κράτη-μέλη), αυτά που έπρεπε να κάνουμε στα χρόνια της επίπλαστης ευμάρειας και δεν τα κάναμε. Με αυτόν τον τρόπο η προοπτική να είναι πιο αξιόπιστη, το κόστος δικαίτερα καταναμμένο και θα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις για έξοδο από την κρίση και διατήρηση ανάπτυξης. Η άλλη εναλλακτική είναι ο πρωθυπουργός να συνεχίσει να υποστηρίζει ότι αυτά που θα γίνουν δεν είναι ΠΑΣΟΚ, αλ-

λά επιβλήθηκαν από το ΔΝΤ και τις συντηρητικές δυνάμεις της Ευρώπης. Να αφήσει δυο ντουζίνες νεοφιλελεύθερων τεχνοκρατών να αναλάβουν εν λευκό τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της οικονομικής πολιτικής της επόμενης 3ετίας. Να συνεχίσει να ακούει όσους χθες τού εμφανίζαν ως από μηχανής θεούς, άλλοτε την Goldman Sachs, άλλοτε τα επενδυτικά κεφάλαια των Κινέζων, άλλοτε το ΔΝΤ και εσχάτως την αναδιάρθρωση του χρέους. Δηλαδή, αντί να κάνουμε ό, τι απαιτείται για να εξοπλιστούμε το κράτος μας (επεκτείνοντας τη διάρκεια του δανεισμού με swaps και θεολογικές συμφωνίες), να συμφωνήσουμε με τους κατόχους ελληνικών ομολόγων για τους επιστρέψουμε το 60% ή το 70% του κεφαλαίου που επένδυσαν. Είναι μια επιλογή που ενδεχομένως για κάποιους μπορεί να αποτελέσει μια μορφή εκδίκησης της κοινωνίας στους κερδοσκόπους και τους ραντιέρηδες. Το βέβαιο είναι πως πρόκειται για μια επιλογή που θα θέσει την Ελλάδα οριστικά και αμετάκλητα εκτός της Ευρωζώνης και θα την εισαγάγει στο Κλαμπ του Παρισιού, μαζί με το Αφγανιστάν, την Γκάνα και την Μπουρκίνα Φάσο, που έχουν προσφύγει σε αυτό για να επανωδιαπραγματευθούν το χρέος τους με τους πιστωτές τους.

Καταληκτική ημερομηνία η 15η Μαΐου για τον μηχανισμό στήριξης

Στο τραπέζι των διαβουλεύσεων απολύσεις στο Δημόσιο και μειώσεις αποδοχών στον ιδιωτικό τομέα

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Με τις αγορές να πιέζουν ασφυκτικά για ενεργοποίηση του μηχανισμού και να οδηγούν το κόστος δανεισμού του Δημοσίου σε υψηλά 12 ετών, ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου ανακοίνωσε χθες ότι η συμφωνία με Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), Κομισιόν και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα έχει «κλείσει» το αργότερο μέχρι τις 15 Μαΐου. Σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες, το θέμα μπορεί να κλείσει το Σάββατο, κατά τη συνάντηση του κ. Παπακωνσταντίνου με τον γενικό διευθυντή του ΔΝΤ Ν. Στρος-Καν. Πάντως, ακόμη κι αν αυτό δεν καταστεί εφικτό, υπάρχουν δυνατότητες ενεργοποίησης του μηχανισμού πριν από τις 15 Μαΐου. Μάλιστα, ο υπουργός σημείωσε ότι η όποια απόφαση θα ληφθεί σύντομα.

Χθες, η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού έφτασε στις 532 μονάδες. Το επιτόκιο τους κινείται πλέον σταθερά πάνω από το 8% (χθες κυμαινόταν μεταξύ 8,2-8,3%), ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι στα 3ετή ομολόγα το spread έφτασε ακόμα και στις 750 μονάδες. Κατά την πρώτη ημέρα των διαπραγματεύσεων άρχισε ήδη να καταρτίζεται το κείμενο που θα περιλαμβάνει την εξειδίκευση των μέτρων για τα επόμενα

τρία χρόνια και τον τρόπο καταβολής των δόσεων. Οι διαπραγματεύσεις αυτές γίνονται σε δύο επίπεδα. Το ένα αφορά τα μέτρα που θα πρέπει η Ελλάδα να πάρει και το άλλο έχει να κάνει με τις συζητήσεις μεταξύ ΔΝΤ και Ε. Ε., για τον τρόπο χρηματοδότησης της χώρας. Μία χρηματοδότηση που όπως όλα δείχνουν θα είναι τριετής και όχι μόνο για φέτος.

Στις 532 μονάδες εκτοξεύθηκε το spread του ελληνικού 10ετούς ομολόγου.

Χθες, οι τρεις επιτηρητές της Ελλάδας ζήτησαν την εξειδίκευση των μέτρων που θα ληφθούν κυρίως το 2011, καθώς και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα προχωρήσουν. Μάλιστα, ο κ. Παπακωνσταντίνου ανέφερε ότι το ΔΝΤ ήθελε να συζητηθεί ειδικά το θέμα της χαμηλής ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Για την αντιστροφή της κατάστασης αυτής, τα προτεινόμενα μέτρα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τις μειώσεις στις αποδοχές του ιδιωτικού τομέα, αλλά και την περαιτέρω περικοπή των δαπανών στον δημόσιο τομέα. Δεν είναι τυχαίο ότι ο κ. Παπακωνσταντίνου ανέφε-

ρε χθες πως «το Σύνταγμα επιτρέπει να καταργηθούν θέσεις στο Δημόσιο». Το κείμενο που θα συνταχθεί από την Ελλάδα, θα συνοψίζεται από ΔΝΤ, Ε. Ε. και ΕΚΤ, ενώ θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το πολύ μέχρι τις 15 Μαΐου. «Θα είναι το ίδιο ή μια μικρή παραλλαγή της έκθεσης που είμαστε υποχρεωμένοι το αργότερο μέχρι τις 15 Μαΐου να δώσουμε στην Ε. Ε. για να κρίνει αν περνάμε τις εξετάσεις», σημείωσε ο υπουργός.

Παράλληλα, ξεκαθάρισε πως «δεν γράφεται από λευκή κάρτα», αλλά έχει ως βάση τη συμφωνία του Εcosfin και το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ). Οστόσο, στο ΠΣΑ όλα τα «καυτά» ζητήματα (ασφαλιστικό, εργασιακά, άνοιγμα αγορών κ.λπ.) είναι ανοικτά. Επίσης, επανέλαβε ότι ακόμα και μετά τη χθεσινή συνάντηση δεν προκύπτει ότι θα ζητηθεί από την κυβέρνηση να λάβει νέα μέτρα μείωσης του ελλείμματος για το 2010. «Το αντικείμενο της συζήτησης είναι ένα τριετές πρόγραμμα οικονομικών πολιτικών με βάση τις οποίες μπορεί να χρηματοδοτηθεί η Ελλάδα», ανέφερε ο υπουργός και πρόσθεσε πως η ενεργοποίηση του μηχανισμού «είναι ανεξάρτητη από αυτό το κείμενο». Σε ό, τι αφορά τις διαπραγματεύσεις μεταξύ ΔΝΤ και Ε. Ε., ο υπουργός εκτίμησε πως θα υπάρξει εν τέλει σύγκλιση απόψεων.

Σε νέο ιστορικό ρεκόρ τα spread

Διαφορά απόδοσης από τα αντίστοιχα γερμανικά, σε μονάδες βάσης

Αναθεώρηση προς τα πάνω για έλλειμμα και χρέος

Μεγαλύτερο έλλειμμα και χρέος - από τα μέχρι στιγμής δεδομένα - αναμένεται να ανακοινώσει η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) ότι παρουσιάζει η Ελλάδα το 2009. Σήμερα, η Eurostat θα δημοσιοποιήσει τις εαρινές της εκτιμήσεις, βάσει των οποίων το έλλειμμα εκτιμάται πως προσεγγίζει το 14% του ΑΕΠ πέρυσι, αντί για 12,7% του ΑΕΠ που ήταν η τελευταία πρόβλεψη του υπουργείου Οικονομικών. Πάντως, χθες, ο υπουργός Οικονομικών, Γ. Παπακωνσταντίνου, επανέλαβε ότι η αύξηση αυτή δεν θα φέρει νέα μέτρα μείωσης του ελλείμματος, αφού αυτά που έχουν ήδη ληφθεί υπερκαλύπτουν τον στόχο για τον περιορισμό του ελλείμματος. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος του 2009 αναμένεται να είναι κατά περίπου 5% του ΑΕΠ υψηλότερο (εκτίμηση υπουργείου στο 113,4% του ΑΕΠ), καθώς θα επιβαρυνθεί κατά 2 μονάδες από το swap (συμφωνία ανταλλαγής επισκοπία) που είχε συνάψει η Goldman Sachs και πέρασε το 2008 στο χαρτοφυλάκιο της Εθνικής Τράπεζας.

Στο στόχαστρο των αγορών Η Γερμανία μπορεί να καθυστερήσει την ενεργοποίηση του σχεδίου διάσωσης

Η Πορτογαλία και δευτερευόντως η Ισπανία μπαίνουν τώρα στο στόχαστρο των αγορών πασιφώνων, ως οι πλέον επισφαλείς χώρες της Ευρωζώνης σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική τους κατάσταση. Σύμφωνα με τη CMA DataVision, τα ασφαλιστικά κινδύνου έναντι πτώχευσης της Πορτογαλίας, τα credit default swaps, εκτινάχθηκαν χθες κατά 18 μονάδες βάσης στις 219, ενώ έπονται εκείνα για την Ισπανία, που σημείωσαν άνοδο έξι μονάδων βάσης στις 151,2 μ.β. Κι όλα αυτά ενώ υποχωρούσε το κόστος ασφάλισης των ομολόγων Ιρλανδίας, Ιταλίας, Γερμανίας και Βρετανίας. Άνοδο σημείωσε, άλλωστε, το κόστος του δανεισμού για την Πορτογαλία, καθώς το επιτόκιο στα 10ετή ομολόγα της έφτασε στο 4,692% από το 4,686% στο οποίο ανερχόταν μία ημέρα νωρίτερα. Σύμφωνα, πάντως, με πηγές από τον κλάδο των hedge funds στο Λονδίνο, τις οποίες επικαλείται σχετικό δημοσίευμα της

Wall Street Journal, δεν είναι ακόμη σαφές κατά πόσον οι αγορές παραγώγων ανησυχούν πράγματι για την ίδια την Πορτογαλία. Εκτιμούν ειδικότερα πως η Πορτογαλία διαφέρει από την Ελλάδα ως προς τις άμεσες δανειακές της ανάγκες και την αξιοπιστία της τόσο ως προς τους επενδυτές όσο και ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι πρόσφατες προσπάθειές της, άλλωστε, να αντλήσει κεφάλαια με την πώληση ομολόγων ήταν απολύτως ανεπιτυχείς. Στις αρχές του έτους, άλλωστε, αναλυτές της ιταλικής τράπεζας UniCredit έχουν υπογράμμιση πως το χρέος της Πορτογαλίας που λήγει και πρέπει να αποπληρωθεί τον Μάιο ανέρχεται μόλις σε έξι δισ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα που πρέπει να καλυφθεί με δανεισμό, είναι ακόμη μικρότερο και ανέρχεται μόλις σε 15 δισ. ευρώ. Είναι επομένως πιθανόν τα CDS του πορτογαλικού χρέους να έχουν απλώς παγιδευτεί στη νευρικότητα των αγορών.

BLOOMBERG, AP

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Επιταχύνονται οι προετοιμασίες στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης προκειμένου να είναι σε θέση να δώσουν δάνεια προς την Ελλάδα όταν ζητήσει την ενεργοποίηση του μηχανισμού βοήθειας. Οστόσο, καθυστέρηση θα μπορούσε να προκύψει στη Γερμανία, όπου οι Σοσιαλδημοκράτες διατυπώνουν αντιρρήσεις για την πρόθεση της κυβέρνησης Μέρκελ να περάσει γρήγορα τη χρηματοδότηση από τη Βουλή.

Το ένα μετά το άλλο τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης ετοιμάζονται να κινήσουν τις προβλεπόμενες διαδικασίες ώστε το ελληνικό αίτημα για βοήθεια να τα βρει έτοιμα να αποδοκιμασθούν. Χθες ανώνυμο πηγή από κράτος της Ευρωζώνης δήλωσε ότι ο τελικός έλεγχος για την ετοιμότητα του μηχανισμού βοήθειας θα γίνει στις 17 Μαΐου κατά τη συνεδρίαση του Ευροgroup. Την αρχή έκανε στα τέλη της περασμένης εβδομάδας η Ολλανδία, η οποία πήρε την έγκριση της Βουλής για δάνεια ύψους 1,8 δισ. ευρώ

Γαλλία: 3,9 δισ. ευρώ στον προϋπολογισμό για τη βοήθεια στην Ελλάδα.

προ την Ελλάδα. Χθες η Γαλλίδα υπουργός Οικονομικών Κριστίν Λαγκάρντ κατέθεσε προσχέδιο συμπληρωματικού προϋπολογισμού στο οποίο περιλαμβάνεται βοήθεια ύψους 3,9 δισ. ευρώ προς την Ελλάδα. Η συζήτηση για την έγκριση των δανείων θα διεξαχθεί στη γαλλική Εθνοσυνέλευση στις 3-4 Μαΐου και στη Γερουσία στις 6-7 του μηνός. Ετσι, η Γαλλία θα είναι έτοιμη «να ενεργοποιήσει τον μηχανισμό που θα επιτρέψει, εφόσον χρειαστεί, να βοηθήσουμε την Ελλάδα και να διασφαλίσουμε τη σταθερότητα του ευρώ», δήλωσε η κ. Λαγκάρντ. Πρόσθεσε ότι δεν την «ανησυχεί το ενδεχόμενο ελληνικής χρεοκοπίας τον Μάιο, θέλουμε όμως να είμαστε έτοιμοι». Στο Βερολίνο, ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε ζήτησε από τους

βουλευτές να προετοιμαστούν ώστε να είναι σε θέση να εγκρίνουν γρήγορα το ελληνικό αίτημα, προσδιορίζοντας τη χρονική διάρκεια της διαδικασίας έγκρισης σε 10 ημέρες, αν υπάρχει διάθεση συνεργασίας από την αντιπολίτευση. «Δεν πρέπει να επιτραπεί χρεοκοπία ενός μέλους της Ευρωζώνης. Θα ήταν καταστροφικό», είπε ο κ. Σόιμπλε. Οστόσο, οι Σοσιαλδημοκράτες αντιέδρασαν, λέγοντας ότι τίστονται κατά των σχεδίων της κυβέρνησης Μέρκελ να αποσπάσει «γρήγορα» την έγκριση του Κοινοβουλίου. Παρόλο που δεν λέγεται επισήμως, είναι δεδομένο ότι η κυβέρνηση Μέρκελ είτε θα μπορούσε να δοθεί ad hoc είτε θα χρειαστεί τροποποίηση του νόμου που θεσπίστηκε για την παροχή δανείων προς τις τράπεζες.

«Διάλογοι για την Οικονομία»

ΕΝΕ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

Σήμερα, Πέμπτη 22 Απριλίου 2010 στις 18:30
στο ξενοδοχείο «King George III» (πλ. Συντάγματος), αίθουσα «Ballroom»

η Ελληνική Ένωση Επιχειρηματιών,
στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Διάλογοι για την Οικονομία»,
οργανώνει συζήτηση με θέμα:
«Δημόσιο Χρέος και Ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας»

Προσκεκλημένοι:
Πέτρος Δούκας, πρώην Υπουργός Οικονομίας & Οικονομικών
Θεόδωρος Καράογλου, Αναπληρωτής Τομέα Πολιτικής Ευθύνης
της Οικονομίας, Νέα Δημοκρατία
Ιωάννης Στουρνάρας, Γενικός Διευθυντής IOBE
Κωνσταντίνος Φωτόπουλος, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος ΚΕΔ
Καθηγητής Γιώργος Α. Χαροκόπουλης, Πανεπιστήμιο Πελαγονίας &
Οικονομικός Σύμβουλος Eurobank EFG

Τη συζήτηση θα συντονίζει ο Γιώργος Αγγελής,
Δημοσιογράφος, Εφημερίδα Κεφάλαιο

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος Ο Γενικός Γραμματέας
Παναγιώτης Γ. Γιαννάκης Δρ. Βασίλης Αποστολόπουλος

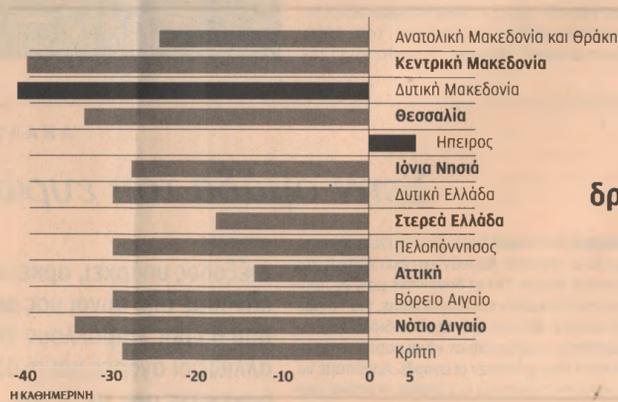
Για δηλώσεις συμμετοχής, παρακαλούμε θερμά όπως επικοινωνήσετε με τη γραμματεία της Ε.Ε.Ν.Ε. στο τηλέφωνο 210 728 9000 ή στο email: secretary@ene.gr, κα Γωγώ Βλάχου

Χορηγός Επικοινωνίας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ακριβότερα υλικά κατασκευής παρά τη βουτιά στην οικοδομή

Το υψηλότερο κόστος του πετρελαίου ήταν ο κύριος λόγος για την αύξηση κατά 2,7% του γενικού δείκτη τιμών υλικών κατασκευής νέων κατοικιών κατά τον Μάρτιο συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2009. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή, έναντι του Φεβρουαρίου, η αύξηση διαμορφώθηκε σε 0,5%. Οστόσο, συνολικά στο 12μηνο Απριλίου 2009 - Μαρτίου 2010, το κόστος των υλικών κατέγραψε μείωση κατά 0,7%, έναντι αύξησης 5,5% που είχε σημειωθεί κατά το προηγούμενο έτος.

Όσον αφορά τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα συγκεκριμένα στοιχεία του πρώτου τριμήνου για το κόστος κατασκευής (περιλαμβανόμενα και τα εργατικά κόστη), ο ρυθμός αύξησης διαμορφώθηκε σε 1,2%, από αύξηση 1,8% το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, ενώ συγκριτικά με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο (τέταρτο τρίμηνο 2009), η άνοδος είναι σαφώς μικρότερη, μιας και δεν ξεπέρασε το 0,4%, έναντι μείωσης 1% κατά την αντίστοιχη συγκριση του προηγούμενου έτους. Συνολικά κατά το διάστημα Απριλίου 2009 - Μαρτίου 2010, το κόστος κατασκευής σημείωσε πτώση κατά 0,5%, έναντι αύξησης κατά 4,5% το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Το κόστος των υλικών κατασκευής δεν συμβαδίζει εδώ και αρ-

Πτώση 22,4% σημείωσε η οικοδομική δραστηριότητα το διάστημα Φεβρουαρίου 2009 - Ιανουαρίου 2010.

κετούς μήνες με την κάθεται πτώση της συνολικής οικοδομικής δραστηριότητας, η οποία κατά το διάστημα Φεβρουαρίου 2009 - Ιανουαρίου 2010 μειώθηκε κατά 22,4% με βάση τον αριθμό των αριθμό των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν, η πτώση

διαμορφώνεται σε 11,9%, ενώ με βάση την επιφάνεια σε 19,2%. Όσον αφορά δε την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, η κάμψη κατά την ίδια περίοδο είναι ακόμα μεγαλύτερη, μιας και διαμορφώνεται σε 23,9% με βάση τον αριθμό, 12% με βάση τον αριθμό των αδειών και 20,3% με βάση την επιφάνεια.

Όστόσο, τα στοιχεία του Ιανουαρίου του 2010 αποδείχθηκαν ενθαρρυντικά, μιας και σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2009 η ιδιωτική δραστηριότητα κατέγραψε άνοδο της τάξεως του 12,9% με βάση τον αριθμό των αδειών, κατά 38,4% με βάση την ε-

πιφάνεια και κατά 18,8% με βάση τον όγκο, καθώς εκδόθηκαν 4.297 άδειες, επιφάνειας 1.182,9 κιλιάδων τ.μ. και 4.197,2 κιλιάδων κυβικών μέτρων όγκου.

«Εξοικονομώ κατ' οίκον»

Εν τω μεταξύ, το πολυαναμενόμενο πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον», το οποίο εκτιμάται ότι θα τονώσει την οικοδομική δραστηριότητα μέσω μιας σειράς εργασιών για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, συνάφτισε χθες τις ενστάσεις ενάντια φέρων που σχετίζονται με τον ευρύτερο χώρο της οικοδομής (Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου

Οχι Παπακωνσταντίνου σε αναδιάρθρωση χρέους

«Ανοσιές» χαρακτήρισε χθες ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου τα σενάρια που θέλουν την Ελλάδα να προχωράει σε αναδιάρθρωση του χρέους της. Μία τέτοια κίνηση συνεπάγεται ουσιαστική χρεοκοπία της χώρας, καθώς θα ενημέρωνε τους πιστωτές της ότι θα τους πληρώσει τα χρέη της στην ώρα τους, αλλά όχι ολόκληρο το ποσό. Ένα ενδεχόμενο που άφησε ωστόσο ανοικτό είναι αυτό της επιμήκυνσης του χρέους.

Ο πρόεδρος της επιτροπής αξιολόγησης κρατικού χρέους του οίκου αξιολόγησης Standard & Poor's, Τζον Τζάμπερς, μιλώντας χθες στο Reuters, δήλωσε ότι δεν πιστεύει χρεοκοπία της Ελλάδας. Μάλιστα, συμπλήρωσε πως «αν οι εκτιμήσεις μας είναι λάθος και η Ελλάδα προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους της, θα υπήρξαν εκτεταμένες επιπτώσεις, ιδιαίτερα στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα».

Αντιθέτως, οι οίκοι Daiwa Capital Markets και η KBC εκτίμησαν χθες ότι η Ελλάδα θα προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους. Πάντως, το ζήτημα του κρατικού χρέους και της διαχειρίσιμης του προβληματικής διεθνώς τους αναλύει. Ο γνωστός οικονομολόγος και καθηγητής Ν. Ρουμπνί υποστήριξε ότι «η βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους έχει εξελιχθεί ραγδαία σε πολύ σοβαρό ζήτημα των ανεπτυγμένων οικονομιών» και ιδιαίτερα σε Πορτογαλία, Ιταλία, Ιρλανδία, Ελλάδα και Ισπανία.

Μάλιστα, προειδοποίησε ότι τα προβλήματα της Ελλάδας δεν θα επιλυθούν με κανένα πακέτο διάσωσης και τι βρίσκεται κοντά στη χρεοκοπία.

Από την πλευρά της η UBS με έκθεσή της συστήνει στους επενδυτές να μην αγοράζουν ελληνικά ομόλογα μέχρι να εκταμιευθεί το πακέτο της οικονομικής βοήθειας από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και την Ευρώπη. Παρ' όλα αυτά, ξεκαθαρίζει στην έκθεσή της ότι, πλέον, το ενδεχόμενο η Ελλάδα να κηρύξει στάση πληρωμών δεν υπάρχει.

Πάντως, χθες, το 5ετές ασφάλιστρο κινδύνου (CDS) έναντι χρεοκοπίας της χώρας αυξήθηκε σε ιστορικά υψηλά επίπεδα και διαμορφώθηκε στις 489 μονάδες από 463 μονάδες που ήταν την Τρίτη.

Δυσοίωνες προβλέψεις για βαθιά ύφεση

Μακροχρόνια ύφεση, άνοδος της ανεργίας, εκτίναξη του δημοσίου χρέους και βραδεία αποκλιμάκωση του ελλείμματος εκτιμά το Economist Intelligence Unit (EIU) ότι θα βιώσει η Ελλάδα.

Πρόκειται για μία ακόμα δυσοίωνη διεθνή έκθεση για την ελληνική οικονομία που δείχνει ότι στο εξωτερικό θεωρούν πως η χώρα ακόμα κι αν «περάσει» το 2010, θα έχει να αντιμετωπίσει σοβαρά προβλήματα, για την επίλυση των οποίων δεν έχουν δοθεί επαρκείς λεπτομέρειες.

Το EIU προβλέπει συρρίκνωση του ΑΕΠ φέτος κατά 4,9% και θα συνεχιστεί το 2011 σε ποσοστό 1,4% και το 2012 κατά 0,8%. Πάντως, ούτε το 2013 θα πάρει «ανάσα» η ελληνική οικονομία, καθώς μπορεί να ανακοπεί η ύφεση, αλλά η ανάπτυξη θα είναι αναμικτή και θα περιοριστεί στο 1,1%.

Πέραν των «κακών» νέων για την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, το EIU θεωρεί ότι το δημόσιο χρέος θα είναι πολύ μεγαλύτερο απ' ό, τι προβλέπει το υπουργείο Οικονομικών. Για το 2010 εκτιμά ότι το θα διαμορφωθεί στο 130,1% του ΑΕΠ, για το 2011 στο 136,2% του ΑΕΠ, το 2012 στο 139,2% του ΑΕΠ, το 2013 στο 139,5% του ΑΕΠ, ενώ το 2014 θα αποκλιμακωθεί στο 137,9% του ΑΕΠ.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα, σύμφωνα με το EIU, θα υποχωρήσει φέτος στο 9,4% του ΑΕΠ, του χρόνου στο 6% του ΑΕΠ, το 2012 στο 5,1% του ΑΕΠ, το 2013 στο 4,1% του ΑΕΠ και στο 3,2% του ΑΕΠ το 2014. Δηλαδή, ούτε το 2014 δεν θα βρεθεί κάτω από το 3% του ΑΕΠ σύμφωνα με τον Economist.

Σε ό, τι αφορά την εξέλιξη της ανεργίας, το EIU προβλέπει ότι το 2010 θα ανέλθει 11,2% και το 2011 στο 12,3%. Αύξηση θα καταγράψει και το 2012 (12,5%), ενώ μετά θα μειωθεί στο 11,6% το 2013 και στο 10,7% το 2014.

Οικοδομική δραστηριότητα ανά περιφέρεια

Φεβρουάριος 2009 - Ιανουάριος 2010, ετήσια μεταβολή % (βάσει όγκου)

ΠΗΓΗ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Ελλάδος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Αττικής και Πειραιώς, Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Παραγωγών EPS, Σύνδεσμος Παραγωγών και Διαανομένων ΧΡΣ, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εταιρειών Μόνωσης, Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων, Πανελλήνια Ένωση Βιομηχανικών Χρωμάτων, Βερνικιών & Μελανιών, Σύνδεσμος Οικοδομικών Επιχειρήσεων Βορείου Ελλάδος, Σύλλογος Χρωματοπαλών Αττικής).

Συγκεκριμένα, με κοινή τους επιστολή προς τα αρμόδια υπουργεία Περιβάλλοντος και Οικονομίας, τονίζουν ότι το πρόγραμμα δεν πρόκειται να επιτύχει το οικονομικό χρονοδιάγραμμα για την έναρξη των εργασιών το καλοκαίρι, κυρίως λόγω του ότι συνδέονται οι επιδοτήσεις με τις ενεργειακές επιθεωρήσεις, διαδικασία που θα προκαλέσει καθυστερήσεις. Ταυτόχρονα, καταγγέλλεται το γεγονός ότι η επίπτωση του 30% για ποσό έως 2.500 ευρώ δεν αξιολογείται ως φορολογικό κίνητρο, αφού είναι ιδιαίτερα χαμηλά, ενώ για ποσό άνω των 2.500 ευρώ οι ιδιοκτήτες θα προτιμήσουν τη φθηνότερη λύση της εκτέλεσης εργασιών με υλικά και εργασία που δεν τιμολογούνται. Θεωρούν δε ότι η προσέγγιση για τον τρόπο δημιουργίας μητρώου ενεργειακών επιθεωρητών είναι συντηρητική.